

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0057/2012

12. 3. 2012

ZPRÁVA

o modernizaci evropských systémů vysokoškolského vzdělávání
(2011/2294(INI))

Výbor pro kulturu a vzdělávání

Zpravodaj: László Tőkés

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	15
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ.....	18
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	24

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o modernizaci evropských systémů vysokoškolského vzdělávání (2011/2294(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 165 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. září 2011 s názvem „Podpora růstu a zaměstnanosti – plán modernizace evropských systémů vysokoškolského vzdělávání“ (COM(2011)0567) a na připojený pracovní dokument útvarů Komise o nejnovějším vývoji v evropských systémech vysokoškolského vzdělávání (SEK(2011)1063),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. června 2011 s názvem „Rozpočet – Evropa 2020“ (COM(2011)0500),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. října 2010 s názvem „Stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020 – Unie inovací“ (COM(2010)0546),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 15. září 2010 s názvem „Mládež v pohybu – Iniciativa zaměřená na rozvinutí potenciálu mladých lidí, aby mohla Evropa růst rozumným a udržitelným způsobem, ze kterého budou mít prospěch všichni“ (COM(2010)0477),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2010 s názvem „Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (COM(2010)2020),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. května 2006 s názvem „Plnění programu modernizace pro univerzity: vzdělávání, výzkum a inovace“, (COM(2006)0208),
- s ohledem na závěry Rady ze dne 28. listopadu 2011 o modernizaci vysokoškolského vzdělávání¹,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 28. června 2011 nazvané „Mládež v pohybu – podpora mobility mladých lidí ve vzdělávání“²,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 14. února 2011 o úloze vzdělávání a odborné přípravy při provádění strategie Evropa 2020³,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 11. května 2010 o sociálním rozměru vzdělávání a odborné přípravy⁴,

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/126375.pdf.

² Úř. věst. C 199, 7.7.2011, s. 1.

³ Úř. věst. C 70, 4.3.2011, s. 1.

⁴ Úř. věst. C 135, 26.5.2010, s. 2.

- s ohledem na závěry Rady ze dne 11. května 2010 o internacionalizaci vysokoškolského vzdělávání¹,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 12. května 2009 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („ET 2020“)²,
- s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 17. června 2010, zejména na část s názvem „Nová evropská strategie pro zaměstnanost a růst“³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 26. října 2011 o agendě pro nové dovednosti a pracovní místa⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. května 2011 o iniciativě „Mládež v pohybu – rámec pro zlepšení evropských systémů vzdělávání a odborné přípravy“⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 18. května 2010 o „Strategii EU pro mládež – investování do mládeže a posílení jejího postavení“⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2011 o mobilitě a začlenění osob se zdravotním postižením a o evropské strategii pro pomoc osobám se zdravotním postižením 2010–2020⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. března 2011 o evropské strategii pro začleňování Romů⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2010 o dialogu mezi univerzitami a podniky⁹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. září 2008 nazvané „Boloňský proces a mobilita studentů“¹⁰,
- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání a na stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A7-0057/2012),

A. vzhledem k tomu, že hospodářská krize a její důsledky – pokud jde o zavedení úsporných opatření a snížení rozpočtu – demografické změny, rychlé technologické změny a z toho plynoucí poptávka po nových dovednostech představují vážné výzvy pro evropské vysokoškolské systémy a vyžadují jejich hloubkové reformy, které však nesmějí mít

¹ Úř. věst. C 135, 26.5.2010, s. 12.

² Úř. věst. C 119, 28.5.2009, s. 2.

³ http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf.

⁴ Přijaté texty, P7_TA(2011)0466.

⁵ Přijaté texty, P7_TA(2011)0230.

⁶ Úř. věst. C 161 E, 31.5.2011, s. 21.

⁷ Přijaté texty, P7_TA(2011)0453.

⁸ Přijaté texty, P7_TA(2011)0092.

⁹ Úř. věst. C 161 E, 31.5.2011, s. 95.

¹⁰ Úř. věst. C 8 E, 14.1.2010, s. 18.

nepříznivý dopad na kvalitu vzdělávání;

- B. vzhledem k tomu, že ve společnosti založené na znalostech závisí budoucnost na vzdělávání, výzkumu a inovacích;
- C. vzhledem k tomu, že je nezbytné podporovat občany v přehodnocování své profesní dráhy a že občané potřebují rozšiřovat a doplňovat své dovednosti a znalosti stále častěji, aby dokázali čelit výzvám na trhu práce, a s ohledem na skutečnost, že existuje rozdíl mezi programy odborné přípravy, kde lze a je žádoucí provést evropskou harmonizaci, a humanitními obory, kde by měla zůstat zachována značná volnost a nezávislost studijních a výzkumných programů, a to nejen s ohledem na historické a kulturní rozdíly mezi členskými státy Evropské unie, ale i na rozmanitost výuky v institucích vysokoškolského vzdělávání a jejich konkrétní poslání;
- D. vzhledem k tomu, že podle strategie Evropa 2020 by do roku 2020 40 % evropských občanů ve věku 30–34 let mělo dokončit vysokoškolské vzdělání nebo rovnocenné studium a že podle odhadů 35 % všech pracovních míst v EU bude tuto kvalifikaci vyžadovat; poznamenává však, že v roce 2010 této úrovně kvalifikace dosáhlo pouhých 26 % pracovní síly v EU;
- E. vzhledem k tomu, že více než 21 % mladých lidí v EU je nezaměstnaných;
- F. vzhledem k tomu, že v roce 2010 nebylo 16,5 % mladých lidí v EU zapojeno do vzdělávání ani do trhu práce;
- G. vzhledem k tomu, že v roce 2010 byla v EU nezaměstnanost absolventů terciárního vzdělávání 5,4 %, zatímco u absolventů pouze nižšího sekundárního vzdělávání tento podíl přesáhl 15 %; vzhledem k tomu, že většině absolventů terciárního vzdělávání však trvá stále déle, než získají jisté zaměstnání;
- H. vzhledem k tomu, že 60 % absolventů vysokých škol jsou ženy, ale na většině vyšších akademických pozic (např. post-doktorandských a profesorských) působí stále muži;
- I. vzhledem k tomu, že pouze 13 % institucí vysokoškolského vzdělávání vedou ženy a že pouze u 9 % univerzit stojí v čele ženy, a ženy mají tudíž mnohem menší vliv na přijímání rozhodnutí v oblasti výzkumu;
- J. vzhledem k tomu, že 75 z 200 celosvětově nejlepších univerzit se nachází v členských státech EU;
- K. vzhledem k tomu, že v Evropě je sice celkem 4 000 institucí vysokoškolského vzdělávání, avšak pouze 200 z nich se řadí k nejlepším 500 na světě;
- L. vzhledem k tomu, že Evropa čerpá z přínosu univerzit již téměř tisíc let, vzhledem k tomu, že jejich význam pro pokrok společnosti by neměl být omezen pouze na jejich přínos hospodářství a že jejich rozvoj by se neměl odvíjet pouze od jejich schopnosti přizpůsobovat se ekonomickým potřebám stávajícího hospodářského modelu;
- M. vzhledem k tomu, že je třeba podporovat, aby spravedlivý přístup k vysokoškolskému

vzdělávání a odborné přípravě měli všichni mladí lidé;

- N. vzhledem k tomu, že univerzity podporují osobní nezávislost a tvořivost a hrají velmi důležitou úlohu v rozšiřování znalostí, a vzhledem k tomu, že členské státy by proto měly maximálně usilovat o to, aby zajistily všeobecnou dostupnost vysokoškolského vzdělávání, které bude prosté diskriminace na základě sociálních, ekonomických, kulturních, rasových či politických důvodů;
- O. vzhledem k tomu, že vzdělávání, zejména vysokoškolské a terciární, je jedním z faktorů, jež formují postoje a hodnoty, na nichž je založena občanská společnost;
- P. vzhledem k tomu, že vnitrostátní právní předpisy jednotlivých členských států považují vysokoškolské vzdělávání za základní nástroj, jenž určuje budoucnost občanů EU;
- Q. vzhledem k tomu, že za vzdělávání jsou odpovědné členské státy a že je důležité zajistit institucím vysokoškolského vzdělávání finanční pomoc, především poskytováním odpovídajících prostředků z veřejných zdrojů;
- R. vzhledem k tomu, že vytvoření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání (EHEA) představuje významný pokrok, jenž by mohl přispět k evropské integraci, přičemž by byla současně respektována rozmanitost vzdělávání v různých členských státech EU a cíle vysokoškolského vzdělávání, pokud jde o společnost;
- S. vzhledem k tomu, že Evropská unie musí hrát důležitou úlohu v upevňování tohoto prostoru a využívat v tomto ohledu úsilí a spolupráce členských států;

Měníci se úloha institucí vysokoškolského vzdělávání

1. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby prostřednictvím ekonomické pomoci a s využitím různých studijních programů do svých studijních plánů zařadily celoživotní učení a přizpůsobily se okruhu studentů, do něhož patří dospělí, starší lidé, netypičtí studující, prezenční studenti, kteří při studiu musí pracovat, a osoby se zdravotním postižením, a proto vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby realizovaly programy, jejichž cílem je odstranit stávající překážky a bariéry;
2. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby vycházely vstříc potřebám odborníků, kteří si potřebují pravidelně doplňovat a rozšiřovat své dovednosti, a to formou celoživotního učení, ale také organizováním a přizpůsobováním studijních programů, jež jsou dostupné všem sociálním skupinám, úzkou spoluprací se zaměstnavateli a rozvojem kurzů, které odpovídají na potřeby trhu práce a které by nezaměstnaným pracovníkům mohly usnadnit návrat ke vzdělávání;
3. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby ve výuce a výzkumu udržovaly ducha nezávislosti a aby současně nabízely specifické studijní programy, které by splňovaly potřeby odborníků, kteří mají zájem o obohacování svých dovedností;
4. zdůrazňuje, že vysokoškolské vzdělávání lze využít k podpoře sociálního začleňování, sociálního rozvoje a ke zvýšení sociální mobility; s ohledem na zásadu subsidiarity vyzývá členské státy, regionální a místní orgány a instituce vysokoškolského vzdělávání,

aby – mimo jiné rozvíjením vhodných programů finanční podpory – vynakládaly větší úsilí o rozšíření spravedlivého přístupu ke studiu, a to již od raného věku až po vysokoškolské vzdělávání, bez ohledu na pohlaví, etnický původ, mateřský jazyk, náboženské vyznání, zdravotní postižení či sociální prostředí, a aby bojovaly proti všem formám diskriminace a uznaly multikulturalismus a mnohojazyčnost, včetně znakové řeči, jako základní hodnoty EU, které je třeba prosazovat;

5. vyzývá členské státy, aby věnovaly větší pozornost institucím vysokoškolského vzdělávání podporujícím tradiční národnostní, etnické nebo jazykové menšiny, a to se zvláštním zřetelem na ohrožené kultury a jazyky, a aby je podporovaly;
6. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby podporovaly účast studentů na sportovních aktivitách;
7. zdůrazňuje doplňkovou úlohu státních, soukromých a církevních forem vysokoškolského vzdělávání v celé Evropě;
8. zdůrazňuje význam, který je třeba přikládat podpoře demokratických hodnot, a klade důraz na získávání důkladných znalostí o evropské integraci, přičemž ujišťuje, že bývalé totalitní režimy v Evropě jsou chápány jako součást evropských dějin;
9. zdůrazňuje také, že je nutné pokračovat v tradičním vzdělávání v akademickém duchu a nedovolit, aby byl systém vzdělávání zcela podřízen trhu práce, neboť je nutné formovat etické a morální hodnoty studentů a současně podporovat akademický vývoj;
10. vyzývá členské státy a instituce vysokoškolského vzdělávání, aby vytvořily všeobecný rámec, který by pokrýval pravidla, povinnosti, politické cíle a cíle v oblasti vzdělávání, otázku kvality a priority odborného vzdělávání a výzkumu, v němž budou prosazovány osvědčené postupy a který bude reakcí na problémy komunikační společnosti;
11. zdůrazňuje, že do modernizace institucí vysokoškolského vzdělávání se musí zapojit akademičtí pracovníci, studenti a rovněž jejich organizace a sdružení; zdůrazňuje, že je nutné odměňovat vysokou kvalitu výzkumu v jeho širším slova smyslu a vysokou kvalitu výuky i vědecké úspěchy, aniž by to však vedlo k postihu těch institucí vysokoškolského vzdělávání, např. fakult humanitních oborů, které nesplňují kritéria hodnocení a výsledků, jež jsou stanovena pouze na základě toho, jaké dovednosti požaduje tržní hospodářství;

Informace o institucích vysokoškolského vzdělávání

12. zdůrazňuje, že kvalita a relevantnost vysokoškolského vzdělávání jsou základní podmínkou pro využití intelektuálního kapitálu Evropy v plné míře;
13. navrhuje, aby byla zavedena jednoznačná a jednotná kritéria pro vytvoření celoevropských hodnocení institucí vysokoškolského vzdělávání, což by budoucím studentům umožnilo si na základě informací zvolit univerzitu a zajistilo by komplexní informace o jednotlivých univerzitách;
14. podporuje iniciativu Komise, aby ve spolupráci se všemi institucemi, studenty a dalšími zúčastněnými stranami směřovala k vytvoření mnohorozměrného nástroje pro

diferenciální klasifikaci a hodnocení institucí vysokoškolského vzdělávání, který bude vycházet z kritérií, jako je dlouhodobá tradice poskytování vysokoškolského vzdělávání v Evropě, kvalita výuky, podpora studentů (tj. stipendia, poradenství, ubytování), fyzická přístupnost, dostupnost informací a komunikačních prostředků, regionální zapojení a předávání znalostí; nesouhlasí ovšem s vytvořením klasifikace institucí vysokoškolského vzdělávání na základě nesourodých ukazatelů výkonnosti, které nezohledňují rozmanitost typů vzdělávání a vzdělávacích programů a jazykovou rozmanitost evropských univerzit;

15. zdůrazňuje rovněž, že tento nástroj by neměl zahrnovat pouze sestavování běžných hodnotících tabulek a že ve výsledcích by měly být náležitě zohledněny konkrétní charakteristiky příslušných institucí;

16. navrhuje, aby se zvažilo zavedení jednotného mechanismu sledování a hodnocení skutečnosti, zda státní i soukromé instituce vysokoškolského vzdělávání dodržují akademické normy;

Financování systémů vysokoškolského vzdělávání

17. zdůrazňuje, že vysokoškolské vzdělávání je veřejným statkem, který podporuje kulturu, rozmanitost, demokratické hodnoty a osobní rozvoj a připravuje studenty k tomu, aby se stali aktivními občany, kteří budou podporovat evropskou soudržnost;

18. opětovně trvá na tom, aby členské státy dosáhly stanoveného cíle investic do vzdělávání ve výši 2 % HDP;

19. poukazuje na skutečnost, že pro modernizaci systémů vysokoškolského vzdělávání má klíčový význam především financování ze soukromých a veřejných zdrojů; zdůrazňuje, že investice do vysokoškolského vzdělávání v Evropě jsou rozhodující pro překonání nynější hospodářské krize; vyzývá členské státy a instituce vysokoškolského vzdělávání, aby rozšířily stipendia a programy financování těchto institucí a rozvíjely inovativní mechanismy financování, jež mohou přispět k účinnějšímu fungování institucí vysokoškolského vzdělávání, doplňovat veřejné finance, aniž by zvyšovaly tlak na domácnosti, a zpřístupnit vysokoškolské vzdělávání všem zájemcům; vyjadřuje politování nad výrazným snížením rozpočtu na vzdělávání v některých členských státech a trvalým zvyšováním školného, neboť to vede k podstatnému nárůstu počtu studentů, kteří jsou tímto opatřením znevýhodněni;

20. vyzývá, aby byly do rozpočtu EU na období 2014–2020 v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu zahrnuty prostředky na vysokoškolské vzdělávání, jež by byly určeny na investice do infrastruktury univerzit a na akademické pracovníky;

Přechod od vysokoškolského vzdělávání na trh práce

21. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby se přizpůsobily novým výzvám, a tím, že vytvoří nové oblasti studia odrážející potřeby trhu práce a zohlední při tom vývoj vědy a technologií zachováním náležité rovnováhy mezi teoretickými znalostmi a praktickými dovednostmi;

22. vyzývá k prosazování osvědčených postupů, které institucím vysokoškolského vzdělávání pomáhají prostřednictvím účasti studentů upevňovat výuku a výzkum ve všech tematických oblastech a nabízet další kvalifikace klíčové pro trh práce s cílem usnadňovat přechod mladých lidí z vysokoškolského vzdělávání na trh práce;
23. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby nabízely průběžnou odbornou přípravu a aby vytvořily vhodné studijní programy pro pracovníky bez ukončeného vyššího sekundárního vzdělání s cílem využít dalšího potenciálu k dosažení stanoveného počtu osob s vysokoškolským diplomem;
24. naléhavě vyzývá Komisi, aby předložila návrh kvalitního rámce pro stáže, a zdůrazňuje úspěch stáží programu Erasmus, které studentům poskytují příležitost nabýt pracovních zkušeností v zahraničí, a trvá na tom, že by tato iniciativa měla pokračovat v rámci nového programu a měla by být posílena prostřednictvím vhodného financování;
25. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání a instituce odpovědné za oblast vzdělávání na regionální, vnitrostátní a evropské úrovni, aby sledovaly vývoj požadavků trhu práce s cílem zohlednit s větší přesností budoucí potřeby, pokud jde o příležitosti ke studiu;
26. poukazuje na to, že je nezbytné sledovat zaměstnanost absolventů a zjišťovat, do jaké míry vysokoškolské vzdělávání odpovídá požadavkům trhu práce; z toho důvodu vítá závazek Komise zlepšit dostupnost těchto údajů s cílem především poskytnout studentům nezbytné informace, aby mohli nasměrovat svou volbu studia, a současně poskytnout institucím vysokoškolského vzdělávání a výzkumným ústavům potřebné informace, na jejichž základě vymezí a následně vypracují studijní programy pokrývající jak všeobecné znalosti, tak i zvláštní odborné dovednosti v rámci celoživotního učení, a to při průběžném dialogu se subjekty, jež se podílejí na zprostředkování znalostí, ale i s celou společností a státem;
27. vyzývá členské státy, aby sbíraly a uveřejňovaly statistické údaje týkající se vzájemného vztahu různých úrovní vysokoškolského vzdělávání a pracovních příležitostí;
28. vyzývá k vypracování mezinárodní databáze, podobné databázi AlmaLaurea, která by absolventům pomáhala při hledání vhodných pracovních příležitostí, možností odborné přípravy, studijních a výzkumných příležitostí a která by odstranila ekonomické překážky formou stipendií a studentských půjček, čímž by zajistila skutečnou rovnost mezi studenty a tím podporovala mobilitu i soulad mezi kvalifikacemi a pracovními místy; zdůrazňuje, že důležitá je správná komunikace, aby se zajistilo, že tyto informace budou studentům, čerstvým absolventům, nezaměstnaným, uchazečům o zaměstnání a zaměstnavatelům snadno dostupné;
29. považuje programy záruk pro mladé lidi za cenný nástroj umožňující snadnější přechod od vysokoškolského vzdělávání do zaměstnání a vyzývá členské státy, aby programy tohoto typu začlenily do svých národních strategií pro takový přechod;
30. připomíná, že v tomto ohledu mohou důležitou úlohu hrát strukturální fondy; vítá závazek přijatý ve sdělení nazvaném Iniciativa „Příležitosti pro mladé“ (COM(2011)0933) týkající se plného využití dostupných zdrojů a vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání a místní orgány, aby využily této příležitosti a rozšířily podporu a poradenství pro

studenty vstupující na trh práce;

Genderová rovnováha ve vysokoškolském vzdělávání

31. zdůrazňuje, že dodnes existuje nerovnováha v zastoupení mužů a žen v evropských vzdělávacích systémech, a to i přesto, že téměř ve všech státech proti tomuto jevu bojují různé politiky, a že tato situace podmiňuje jak studijní výsledky, tak výběr studijních oborů a zaměstnání, a negativně působí na ekonomický růst i na sociální stát;
32. zdůrazňuje, že mnoho studentek odborných a středních škol si i nadále volí zaměstnání, která odrážejí tradiční roli žen; v zájmu boje proti přetrvávajícím stereotypům proto upozorňuje na potřebu lepšího poradenství pro volbu povolání;
33. zdůrazňuje, že kvůli tomu, že vysokoškolsky vzdělané ženy nemají dostatečné uplatnění na trhu, mají ženy mnohdy vyšší než požadovanou kvalifikaci a jsou za svou práci nedostatečně finančně ohodnocené a často jsou nakonec zaměstnané na nejistých pracovních místech nebo nezaměstnané, což je na začátku kariéry ještě více znevýhodňuje na pracovním trhu, a prohlubuje se tak „začarovaný kruh“ nerovnosti platů;
34. připomíná, že ve všech členských státech je stále jen málo iniciativ zaměřených na poskytování informací o rovnosti mezi muži a ženami a o její podpoře ve světě vzdělávání; zdůrazňuje, že učitelé by měli být speciálně proškoleni na téma rovnosti mezi muži a ženami;
35. poukazuje na to, že rozdělení domácích a rodinných povinností mezi muže a ženy je nezbytnou podmínkou pokroku a dosažení rovnosti mezi muži a ženami; vyzývá univerzity a instituce vysokoškolského vzdělávání, aby uznaly, že studující ženy mohou mít kromě vlastního vzdělávání také další zvláštní povinnosti, jako je např. péče o malé děti nebo starší příbuzné; zdůrazňuje, že je třeba, aby univerzity poskytly rodičům, zejména ženám, dostatečné množství vysoce kvalitních a dostupných zařízení péče o děti, včetně komunitních center, tak, aby měly rovnou možnost studovat a podílet se na výzkumu; vybízí rovněž k tomu, aby byl zaveden větší výběr typů studia, jako je studium na částečný úvazek a dálkové studium, v této souvislosti připomíná členským státům a orgánům a institucím EU, aby navýšily finanční podporu celoživotního vzdělávání, a umožnily tak ženám pokračovat ve studiu, znovu se zapojit do pracovního procesu a sladit pracovní a soukromé povinnosti;

Aktivní instituce vysokoškolského vzdělávání

36. vybízí instituce vysokoškolského vzdělávání, aby intenzivněji rozvíjely aktivní vztahy se svými regiony, navazovaly dynamickou spolupráci s regionálními správami, s místními orgány, veřejnými orgány, nevládními organizacemi a malými a středními podniky a podporovaly tak regionální rozvoj; klade důraz na to, že by to mělo upevnit také vzájemné vztahy mezi institucemi vysokoškolského vzdělávání a zaměstnavateli;
37. vyzývá členské státy, jejich ústřední vlády a regionální orgány, aby do přeshraniční spolupráce zahrnuly i instituce vysokoškolského vzdělávání a aby je podporovaly;
38. vybízí členské státy, aby zintenzívnily vzájemné působení mezi vrcholy znalostního

trojúhelníku (vzdělávání, výzkum, inovace), což je klíčovým faktorem hospodářského růstu a tvorby pracovních míst;

39. upozorňuje, že vypracovávání osnov vysokoškolského vzdělávání a výzkumných programů by mělo být i nadále povinností univerzit, přičemž by měly být zohledňovány potřeby trhu práce, pokud jde o zaměstnatelnost;
40. vítá skutečnost, že Komise podporuje „znalostní aliance“ a „aliance pro dovednosti v odvětví“, v jejichž rámci si instituce vysokoškolského vzdělávání v průběhu tvorby osnov vyměňují informace s podniky tak, aby vyřešily nedostatek určitých dovedností; vyzývá podniky a podnikatele, včetně malých a středních podniků, aby aktivně rozvíjeli partnerství s institucemi vysokoškolského vzdělávání tím, že budou studentům a vysokoškolským vyučujícím poskytovat vysoce kvalitní stáže a že budou využívat obecně přenositelných dovedností vyučujících; zdůrazňuje však, že instituce vysokoškolského vzdělávání vytvářejí kulturní obsah, který se promítá nejen do odborných dovedností, ale i do všeobecných znalostí, co se týče rozumové reflexe skutečnosti a společných hodnot, jež občané zastávají;
41. vyzývá k závazku přijmout flexibilnější a inovativnější vzdělávací přístupy a metody poskytování vzdělání, jež budou vždy zaměřeny na potřeby studentů;
42. konstatuje, že je nutná spolupráce přeshraničních institucí vysokoškolského vzdělávání s podniky v rámci praktických programů a při formování budoucí profesní dráhy studentů tím, že budou vymezeny konkrétní směry vývoje, očekávání a výzvy, jimž budou studenti čelit na trhu práce;
43. zdůrazňuje, že je smysluplné rozvíjet mechanismy a strategie řízení, které usnadní přenos inovativních myšlenek a výsledků výzkumu do společnosti a oblasti podnikání a které společnosti a podnikům umožní poskytovat vysokoškolské sféře informace ohledně aktuálních a očekávaných potřeb, co se týče znalostí a inovací, přičemž je třeba zohledňovat osvědčené postupy z celého světa; upozorňuje na to, že takové propojení bude pravděpodobně finančně výhodné pouze pro takové výzkumné ústavy a instituce vysokoškolského vzdělávání, které se specializují na inovace a technologie, na úkor vzdělávání pouze v humanitních oborech;
44. znovu potvrzuje význam demokratické správy jakožto základního způsobu, jak zajistit akademickou svobodu a podporovat aktivní účast všech subjektů na fungování institucí vysokoškolského vzdělávání;
45. zdůrazňuje, že v rámci spolupráce musí být zajištěna transparentnost, rovnoměrné rozdělení práv a povinností mezi příslušné spolupracující partnery a instituce vysokoškolského vzdělávání a musí být dodržována zásada vyváženého zastoupení, aby se zajistilo, že instituce vysokoškolského vzdělávání jsou jakožto veřejná zařízení schopny nezávisle se organizovat a rozvíjet v souladu s akademickými zásadami;
46. zdůrazňuje také, že ve všech projektech spolupráce je třeba dodržovat a zachovávat zásady demokracie a samosprávy institucí vysokoškolského vzdělávání a jejich zaměstnanců a studentů;

47. požaduje proto, aby instituce vysokoškolského vzdělávání a jejich různé subjekty měly povinnost zveřejňovat dohody o spolupráci uzavřené se třetími stranami;
48. zdůrazňuje význam spolupráce institucí vysokoškolského vzdělávání, nevládních organizací a evropského dobrovolnického sektoru s cílem podporovat aktivní občanství a zapojit studenty prostřednictvím jejich aktivní účasti v sektoru nevládních organizací;
49. zdůrazňuje význam sportu v procesu vzdělávání; vyzývá členské státy, aby mezi studenty podporovaly a propagovaly sportovní aktivity a aby navýšily podporu pro základní sportovní programy;
50. poukazuje na to, že rozsah a intenzita spolupráce mezi institucemi vysokoškolského vzdělávání a jejich partnery v podnikání a ve společnosti se mezi jednotlivými členskými státy, institucemi a akademickými obory velmi liší;
51. zdůrazňuje, že je třeba neustále investovat do propojení školství, kultury, výzkumu a inovací; zdůrazňuje význam dalšího podporování a rozvíjení Evropského inovačního a technologického institutu a jeho „znalostní a inovační komunity“;
52. zdůrazňuje význam kultury ve vysokoškolském vzdělávání a vyzývá k tomu, aby součástí inovací a výzkumu byla i zvláštní kritéria pro humanitní obory;
53. zdůrazňuje, že je nutné zapojit instituce vysokoškolského vzdělávání a poskytovat podporu studentským iniciativám a rovněž podporovat koordinaci takových činností s ostatními institucemi vysokoškolského vzdělávání, společnostmi a místními orgány v různých členských státech;

Vzájemné uznávání kvalifikací

54. uznává, že škála institucí vysokoškolského vzdělávání v Evropě je velmi rozmanitá a bohatá; vyzývá členské státy a tyto instituce, aby připravily jasné a integrované způsoby, jimiž studenti budou moci přecházet z jiných druhů vzdělávání do vysokoškolského vzdělávání a měnit různé typy studia a institucí;
55. zdůrazňuje však, že je nutné zachovat rozmanitost způsobů vzdělávání a vzdělávacích programů, výukových metod a vysokoškolských systémů v EU; domnívá se, že je tedy zapotřebí vytvořit vnitrostátní rámec kvalifikací a současně je nutné prosazovat vzájemné uznávání diplomů a kvalifikací ve všech členských státech;
56. naléhavě vyzývá všechny země EU, aby uplatňovaly vnitrostátní rámce kvalifikací spojené s rámcem kvalifikací Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a rozvíjely a finančně podporovaly vzájemné uznávání;
57. zdůrazňuje, že mobilita studentů, a zejména studentů, kteří studují na jiných univerzitách v rámci programu Erasmus, má vliv na výměnu osvědčených postupů a tím i na modernizaci vysokoškolského vzdělávání; konstatuje proto, že je nutné, aby domovská univerzita uznávala kvalifikace získané na jiných univerzitách;
58. podporuje návrh Komise, jehož cílem je zlepšit uznávání studia absolvovaného

v zahraničí prostřednictvím konsolidace evropského systému pro převod a kumulaci kreditů (ECTS); vyzývá EU a její členské státy, aby více usilovaly o zajištění efektivnějšího uznávání a lepší harmonizace, i co se týče akademických kvalifikací;

Posílení mobility v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání i mimo jeho rozsah

59. opět opakuje, že vysokoškolské vzdělání je společným evropským veřejným statkem a že členské státy, regionální samosprávy, místní orgány a EU sdílejí společnou zodpovědnost za rozvoj a posilování Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a boloňského procesu;
60. zdůrazňuje, že základním předpokladem dosažení cílů zaměstnatelnosti a hospodářského růstu v Evropě je lepší koordinace činností členských států v oblasti vysokoškolského vzdělávání, a to i prostřednictvím značné finanční a politické podpory dohod o společných hlavních osnovách a jasně vymezených studijních výsledků; vyzývá členské státy, aby upevnily spolupráci svých příslušných ministerstev s cílem aktualizovat stávající osnovy tak, aby odpovídaly potřebám trhu práce;
61. upozorňuje, že je nutná spolupráce mezi Evropským prostorem vysokoškolského vzdělávání a Evropským výzkumným prostorem, jež podpoří výzkumné programy univerzit jak v oblasti vědy, tak humanitních oborů;
62. žádá, aby byla propagována atraktivita Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání pro studenty a výzkumné pracovníky z celého světa a aby byla posílena spolupráce s nečlenskými zeměmi EU v oblasti vzdělávání a otázkách mobility zaměstnanců i studentů, zejména pokud jde o země, jež jsou součástí evropské politiky sousedství nebo přímo sousedí s EU, s cílem zajistit, aby se Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání stal oblastí přitažlivou z hlediska vzdělávání a znalostí jak na makroregionální, tak i světové úrovni, především v souvislosti s výměnnými programy a programy odborného vzdělávání;
63. vyzývá Komisi, aby předložila návrh na vytvoření evropsko-středomořských programů Erasmus a Leonardo da Vinci, jejichž účelem by bylo podporovat nadnárodní mobilitu studentů z obou břehů Středozemního moře;
64. vyzývá k zahájení programů mobility, výměn, výzkumu a praxe pro studenty ze zemí, jež jsou přidruženy k Východnímu partnerství;
65. připomíná význam mobility nejen studentů, ale i učitelů, a vyzývá v této souvislosti Komisi, aby dosáhla pokroku v otázce vízového kodexu EU;
66. připomíná cíl, že do roku 2020 by 20 % absolventů v Evropě mělo být mobilních, a zdůrazňuje význam jazykových dovedností jako předpokladu pro zvýšenou mobilitu v rámci Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a pro zaměstnatelnost;
67. podporuje rozvíjení výuky jazyků a znakového jazyka a výuky místních a regionálních jazyků a jejich rozvíjení v rámci Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání jakožto základní podmínky rozvoje skutečného evropského občanství založeného na multikulturalismu a mnohojazyčnosti;

68. zdůrazňuje, že je třeba, aby systémy vysokoškolského vzdělávání ve všech členských státech zajistily vyšší kvalitu výuky, aby nárůst možností mobility studentů nebyl souběžně doprovázen prohloubením „odlivu mozků“, což v některých členských státech skutečně představuje sociální problém;
69. poukazuje na to, že je třeba vyřešit přetrvávající rozdíly mezi systémy vysokoškolského vzdělávání v západní Evropě a ve střední a východní Evropě, a to prostřednictvím opatření směřujících ke skutečné integraci, s cílem podněcovat a podporovat přeshraniční spolupráci institucí vysokoškolského vzdělávání; vyzývá proto Komisi, aby vypracovala strategii a rovněž odborný finanční akční plán ke snižování těchto výrazných regionálních rozdílů;
70. vyzývá členské státy, EU a evropské systémy vysokoškolského vzdělávání, aby zvážily možnost zavést v rámci studijního cyklu povinné období strávené studiem na univerzitě v jiném členském státě, než je domovský stát studenta;
71. opakuje zásadu, že úvěrové programy nemohou nahradit grantové programy, jež byly zavedeny s cílem podporovat dostupnost vzdělávání pro všechny studenty bez ohledu na sociální prostředí, z něhož pocházejí;
72. žádá Komisi, aby lépe objasnila návrh na vytvoření finančního nástroje, jehož prostřednictvím by bylo možné pomoci studentům zajistit finanční prostředky na magisterské studium mimo jejich domovský členský stát bez ohledu na sociální prostředí, z něhož pocházejí, a na jejich finanční situaci; žádá, aby byl v členských státech zajištěn spravedlivý a transparentní přístup k tomuto nástroji;
73. podporuje návrh Komise navýšit v příštím víceletém finančním rámci rozpočet EU pro oblast vzdělávání, odborné přípravy a výzkumu, a tak doplnit činnost členských států, neboť investice do vzdělávání, odborné přípravy a výzkumu mají zásadní význam pro dosažení cílů EU 2020 a pro dosažení inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění v Evropě;

o

o o

74. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

V Evropě je přibližně 19 milionů studentů a více než 4000 institucí vysokoškolského vzdělávání, přičemž do roku 2020 bude 35 % všech pracovních míst vyžadovat kvalifikaci na vysoké úrovni, zatímco nyní má vysokoškolskou kvalifikaci pouze 26 % pracovní síly. Hlavní odpovědnost za vysokoškolské vzdělávání nesou samotné členské státy a instituce vysokoškolského vzdělávání. Činnosti EU (např. grant Erasmus pro studium v zahraničí) doplňují a koordinují úsilí členských států. Rámec pro politiku v oblasti vysokoškolského vzdělávání tvoří Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání a Evropský výzkumný prostor.

Sdělení Komise

Sdělení Komise s názvem „Podpora růstu a zaměstnanosti – plán modernizace evropských systémů vysokoškolského vzdělávání“ určuje úkoly pro členské státy a instituce vysokoškolského vzdělávání, jako je například navýšení počtu absolventů, rozšíření přístupu k vysokoškolskému vzdělání, úprava osnov tak, aby odpovídaly potřebám trhu práce, a posílení přenosu znalostí z vysokých škol do oblasti podnikání. Komise rovněž navrhuje systém Erasmus pro mobilitu na úrovni magisterského studia (*Erasmus Masters Degree Mobility Scheme*). Komise a Evropská investiční banka vytvoří nástroj na evropské úrovni pro záruky za studentské půjčky a budou poskytovat finanční záruku bankám, které udělí úvěr na magisterské studium v zahraničí: náklady dosáhnou přibližně 100 milionů EUR ročně a tento nástroj umožní dalším 55 tisícům studentů dokončit magisterské vzdělání v zahraničí.

Rozšíření přístupu k vysokoškolskému vzdělání

Evropské společnosti čelí velkým výzvám, a proto je zásadní, aby byly instituce vysokoškolského vzdělávání nadále řádně financovány, přestože se společnost musí potýkat s nynější hospodářskou krizí. Má-li být v budoucnu pokryta poptávka po kvalifikacích, je nutné, aby více lidí získalo vysokoškolské vzdělání a aby pracující neustále doplňovali své dovednosti a znalosti. Proces rozšiřování přístupu k vysokoškolskému vzdělání na studenty ze všech sociálních prostředí již byl zahájen. V důsledku toho se instituce vysokoškolského vzdělávání musí vypořádat s rostoucím počtem studentů a se změnou jejich složení. Mezi posluchači jsou nyní rovněž studenti programů celoživotního učení. Mimo to je třeba, aby instituce vysokoškolského vzdělávání zohledňovaly potřeby studentů pocházejících z nejrůznějšího etnického a jazykového prostředí.

Musí tedy přizpůsobit své osnovy a vyučovací metody rostoucímu počtu studentů a studentům s různými potřebami. Tento proces je pro studenty a pro akademické pracovníky značnou zátěží. Je nutné, aby se obě skupiny aktivně podílely na modernizaci vysokoškolského vzdělávání v Evropě a aby zaměstnanci byli odměňováni za vynikající kvalitu výuky a výzkumu. Kvalita výuky v institucích vysokoškolského vzdělávání je klíčovým aspektem, na jehož základě se zájemci o studium rozhodují, kde získají vzdělání. Zařazení kvality ke kritériím – k nimž patří například výsledky výzkumu, regionální zapojení a předávání znalostí – pro klasifikaci institucí, jak to Komise navrhuje v novém systému hodnocení univerzit (*U-Multirank*), bude pro budoucí studenty velmi užitečné.

Vysokoškolské vzdělávání a trh práce

Instituce vysokoškolského vzdělávání by měly lidem předávat dovednosti a poznatky, které budou v nejbližší době žádané na trhu práce. Je tedy důležité zajistit, aby vyučované dovednosti opravdu odpovídaly realitě na trhu práce a aby absolventům umožnily získat pracovní místo v oboru, v němž se vzdělávali a získali titul. Komise navrhuje sledování zaměstnanosti absolventů a zlepšování kvality a dostupnosti mezinárodních srovnávacích údajů o absolventech, což institucím vysokoškolského vzdělávání pomůže k lepšímu plnění svého poslání a k přizpůsobení osnov potřebám na trhu práce. Podniky, včetně těch malých a středních, by na druhou stranu měly institucím vysokoškolského vzdělávání jasně sdělit, jaký druh dovedností u svých budoucích zaměstnanců potřebují. Iniciativa Komise na podporu znalostních aliancí a aliancí pro dovednosti tento dialog mezi podnikateli a institucemi vysokoškolského vzdělávání usnadní a přispěje ke zlepšení osnov. Studenti mohou prostřednictvím kvalitních stáží vstoupit na trh práce a ověřit si, jak lze získané dovednosti a znalosti využít v praxi. Záměr Komise navrhnout kvalitní rámec pro stáže je důležitý, neboť zajistí, aby stážisté získali relevantní zkušenosti a aby v průběhu svého pobytu v podniku měli dobré podmínky.

Aktivní instituce

Instituce vysokoškolského vzdělávání musí být „aktivní“ ve vztahu k vnějším partnerům, jako jsou regionální a místní úřady, komunity a podniky, včetně těch malých a středních, a podporovat tak sociální, kulturní a hospodářský rozvoj ve svých regionech. Takto provázané struktury a zavedená spolupráce mohou usnadnit efektivní přenos znalostí a inovací z institucí vysokoškolského vzdělávání do podniků. V současné době však taková spolupráce ve všech členských státech neprobíhá, a zatímco některé instituce vysokoškolského vzdělávání a obory v regionálních aktivitách a v přenosu znalostí vynikají, ostatní jsou v tomto směru nečinní. Proto je nutné podporovat výměnu osvědčených postupů v této oblasti.

Mobilita v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání

Tuto mobilitu s úspěchem podporuje program Erasmus: velmi vítané je předpokládané navýšení rozpočtu tohoto úspěšného programu a návrh na vytvoření programu Erasmus pro mobilitu na úrovni magisterského studia. Nicméně mobilita v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání s sebou někdy nese nezamýšlené dopady: na jedné straně příliv studentů z jiných členských států, zejména v některých oborech, jako je např. lékařství, a na druhé straně „odliv mozků“, jelikož schopní studenti odcházejí studovat do zahraničí a někdy se po dokončení studia již nevrátí.

Stále přetrvávají rozdíly mezi institucemi vysokoškolského vzdělávání v západní Evropě a ve střední a východní Evropě, a tudíž je rovněž velmi důležité dosáhnout jejich skutečné integrace a usnadnit jejich rozvoj a modernizaci. Bylo by tedy velmi vítané, kdyby Komise zavedla profesní a finanční akční plán, který by tento rozvoj podpořil.

Stejně tak je třeba uznat skutečnost, že za rozvoj a rozšiřování Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání nesou odpovědnost jak členské státy, tak EU. Je nutné vyvinout společné úsilí o vybudování systému institucí vysokoškolského vzdělávání, který nabídne dostupnost, rovné příležitosti, aktuální a inovativní znalosti a dovednosti, mobilitu bez překážek a vyváženou a účinnou spolupráci mezi všemi zúčastněnými stranami.

Za stávajících náročných podmínek musí naším hlavním cílem v úsilí o modernizaci našich systémů vysokoškolského vzdělávání být, aby tyto systémy přestaly zaostávat za vysokoškolským vzděláváním jinde ve světě. Za zamyšlení stojí skutečnost, že pouze 200 ze 4000 evropských institucí vysokoškolského vzdělávání se řadí mezi nejlepších 500 na světě – a z toho se jen velmi málo nachází ve střední a východní Evropě: evropské vysokoškolské vzdělávání musí být lepší. Obecněji řečeno, chceme-li udržet a možná dokonce zvýšit konkurenceschopnost Evropy na světové úrovni, je nutné zkvalitnit vysokoškolské vzdělávání.

28. 2. 2012

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ

pro Výbor pro kulturu a vzdělávání

k modernizaci evropských systémů vysokoškolského vzdělávání
(2011/2294(INI))

Navrhovatelka: Andrea Češková

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Výbor pro kulturu a vzdělávání jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že 60 % absolventů vysokých škol jsou ženy, ale na většině vyšších akademických pozic (např. post-doktorandských a profesorských) stále působí muži; vzhledem k tomu, že pouze 13 % institucí vysokoškolského vzdělávání vedou ženy a že pouze v čele 9 % univerzit stojí žena, a ženy mají tudíž mnohem menší vliv na přijímání rozhodnutí v oblasti výzkumu,
- B. vzhledem k tomu, že 35 % pracovních míst v EU bude již kolem roku 2020 vyžadovat vysokou úroveň kvalifikace, přičemž nyní má takové vzdělání pouze 26 % pracovníků,
- C. vzhledem k tomu, že pouze 30,15 % studentů matematických, vědeckých a technických oborů jsou ženy, zatímco mezi oblastmi, v nichž ženy převládají, patří vzdělávání a profesní příprava, zdravotnictví a sociální sféra, humanitní a umělecké obory,
- D. vzhledem k tomu, že rozvoj početního zastoupení žen v rozhodovacích procesech je stále do značné míry nedostatečný,
- E. vzhledem k tomu, že je velmi znepokojivé, jak nízké procento žen je členkami rozhodovacích výborů zaměřených na výzkum, přičemž ženy tvoří pouze 25 % členů Evropské rady pro výzkum (ERV); vzhledem k tomu, že od zahájení fungování této rady v roce 2007 bylo vybráno 1 700 projektů, které získaly finanční prostředky ERV v celkové hodnotě 2,5 miliard euro, a vzhledem k tomu, že téměř 90 % těchto grantů bylo uděleno mužským kandidátům,
- F. vzhledem k tomu, že strategie EU 2020 nastiňuje potřebu inteligentního růstu v EU

a zdůrazňuje důležitost politiky výzkumu, vývoje a inovací, avšak počet žen, které absolvují obory STEM (přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematika), je i nadále nízký a z absolventů inženýrských oborů je pouze 20 % žen,

1. vyzývá univerzity, orgány a instituce EU a členské státy, aby povzbuzovaly mladé ženy ke studiu oborů, v nichž jsou ženy stále málo zastoupeny, zejména pokud se jedná o vědecké, technické, inženýrské, matematické a IT obory, které jsou základem vysoké úrovně dovedností s nízkouhlíkovým výstupem; zdůrazňuje, že je nutno řešit stereotypy, které se k těmto profesím vztahují, například tak, že zejména mladé ženy budou informovány o možnostech stát se výzkumnými pracovníci a o dostupných příležitostech v oblasti výzkumu, včetně aplikovaného výzkumu, jelikož by to mohlo vést k uvolnění dosud nevyužitého potenciálu;
2. vyzývá střední školy a univerzity, aby nabízely specializované orientační kurzy ve vědeckých, technických, inženýrských a matematických oborech, s cílem informovat ženy a povzbudit je, aby se věnovaly studiu a profesní dráze v těchto oblastech, v nichž je zastoupeno nepoměrně více mužů;
3. zdůrazňuje, že dodnes existuje nerovnováha v zastoupení mužů a žen v evropských vzdělávacích systémech, a to i přesto, že téměř ve všech státech proti tomuto jevu bojují různé politiky, a že tato situace podmiňuje jak studijní výsledky, tak výběr studijních oborů a zaměstnání, a negativně působí na ekonomický růst i na sociální stát;
4. vyzývá univerzity a vysoké školy neuniverzitního typu, aby podporovaly a povzbuzovaly genderová studia, a to jak v magisterském, tak i v doktorandském studiu;
5. vyzývá členské státy a vysoké školy neuniverzitního typu, aby zavedly speciální programy a fondy, poradenské programy a komunitní projekty, s jejichž pomocí se zvýší počet mladých žen, které se připravují na práci v oblasti vědy a výzkumu, oborů IT a zelené ekonomiky a zapojují se do nich, podotýká, že by měly také co nejlépe využívat vzorových a průkopnických příkladů jako prostředku pro poskytování informací a poradenství studentkám ohledně výběru jejich kariéry;
6. poukazuje na to, že rozdělení domácích a rodinných povinností mezi muže a ženy je nezbytnou podmínkou pokroku a dosažení rovnosti mezi muži a ženami; vyzývá univerzity a vysoké školy neuniverzitního typu, aby uznaly, že studující ženy mohou mít kromě vlastního vzdělávání také další zvláštní povinnosti, jako je např. péče o malé děti nebo starší příbuzné; zdůrazňuje, že je třeba, aby univerzity poskytly rodičům, zejména ženám, dostatečné množství vysoce kvalitních a dostupných zařízení péče o děti, včetně komunitních center, tak, aby měly rovnou možnost studovat a podílet se na výzkumu; vybízí rovněž k tomu, aby byl zaveden větší výběr typů studia, jako je studium na částečný úvazek a dálkové studium, v této souvislosti připomíná členským státům a orgánům a institucím EU, aby navýšily finanční podporu celoživotnímu vzdělávání, a umožnily tak ženám pokračovat ve studiu, znovu se zapojit do pracovního procesu a sladit pracovní a soukromé povinnosti;
7. domnívá se, že pro dosažení skutečné rovnosti mezi muži a ženami v oblasti vzdělávání je nezbytné odstranit přetrvávající stereotypy prostřednictvím podpory cílevědomých politik, které prosazují jejich rovnost;

8. vyzývá členské státy, aby se řídily dobrým příkladem tzv. univerzit třetího věku nebo třetí generace a podpořily ženy, aby se zapsaly ke studiu;
9. považuje za nezbytné řešit problém nízkého počtu žen ve vyšších pozicích v oblasti veřejného výzkumu a výuky, jelikož účast žen ve vědě a technice může přispět ke zvýšení inovací, kvality a konkurenceschopnosti vědeckého a průmyslového výzkumu a musí být podporována; zdůrazňuje, že u žen mnohem častěji dochází k přerušení kariéry, aby mohly mít rodinu, než je tomu u mužů, a proto vyzývá univerzity a výzkumné instituce, aby poskytly vhodná opatření, která by jim umožnila dosažení rovnováhy mezi akademickou kariérou a rodinným životem (péče o děti, pružná období dovolené atd.);
10. považuje rovněž za nezbytné přezkoumat kritéria pro profesní postup na vyšší místa orientovaná na výzkum (např. profesura) s cílem řádně v této oblasti zohlednit rovnost žen a mužů a řešit problém nedostatku žen na těchto pozicích;
11. připomíná, že ve všech členských státech je stále jen málo iniciativ zaměřených na poskytování informací o rovnosti mezi muži a ženami a o její podpoře ve světě vzdělávání; zdůrazňuje, že učitelé by měli být speciálně proškoleni na téma rovnosti mezi muži a ženami;
12. považuje za nezbytné, aby vysoké školy a další vzdělávací instituce přezkoumaly své vnitřní postupy tak, aby mohly přijímat a podporovat nejlepší pracovníky, včetně významného podílu žen;
13. vybízí členské státy a vysokoškolské instituce, aby zvýšily počet profesorek a vědeckých pracovníků a aby zahájily informační kampaně v médiích, které se budou věnovat problému nedostatečného zastoupení žen v matematických, přírodovědných a technických oborech;
14. zdůrazňuje, že mnoho studentek odborných a středních škol si i nadále volí zaměstnání, která odrážejí tradiční roli žen; v zájmu boje proti přetrvávajícím stereotypům proto upozorňuje na potřebu lepšího poradenství pro volbu povolání;
15. vybízí univerzity, vysokoškolské instituce a výzkumné ústavy, aby ve svých organizacích přijaly a prosazovaly strategie rovnosti a aby jako součást svého postupu při přijímání rozhodnutí prováděly genderová posouzení dopadu; připomíná, že od těchto institucí je také požadováno, aby zajistily rovné zacházení a rovné příležitosti pro ženy a pro muže v práci a ve vzdělávání; zdůrazňuje, že s ohledem na tento cíl by měla být přijata opatření, která zabrání jakékoli diskriminaci, což ženám umožní dosáhnout v soukromém i veřejném sektoru lepších pozic; povzbuzuje ženy, aby se aktivně podílely na partnerstvích a dohodách o spolupráci mezi univerzitami a soukromým sektorem, např. prostřednictvím zakládání a osamostatňování podniků;
16. zdůrazňuje, že v zájmu účinného boje proti nerovnostem mezi muži a ženami, které v oblasti vzdělávání i nadále přetrvávají, je nezbytné povzbuzovat politickou spolupráci mezi členskými státy podporující výměnu osvědčených postupů a zajišťující specifické programy financování;
17. vyzývá univerzity a vysokoškolské instituce, aby zvýšily zastoupení žen v rozhodovacích výborech zaměřených na výzkum s cílem povzbudit více žen, aby pracovaly v oblasti

vysokoškolského vzdělávání;

18. naléhavě vyzývá všechny státy, které se zapojily do boloňského procesu, aby prováděly národní rámce kvalifikací a rozvíjely a finančně podporovaly jejich vzájemné uznávání;
19. připomíná prohlášení Komise ze dne 1. března 2011, že pokud podniky nezvýší zastoupení žen ve svých rozhodovacích orgánech dobrovolně, navrhne zařadit do evropské legislativy v roce 2012 závazné cíle pro navýšení zastoupení obou pohlaví minimálně na 40 %, a to tak, že každý rok dojde k navýšení o 5 %, aby bylo do roku 2015 dosaženo 30% zastoupení a do roku 2020 40% zastoupení žen;
20. uznává, že ženy se i nadále potýkají s překážkami při dosahování nejvyšších pozic v postgraduálním vzdělávání a výzkumu; vyzývá proto členské státy a univerzity, aby navrhly a prováděly národní strategie s cílem zajistit účast žen v této oblasti;
21. žádá o další vládní pomoc při zavádění opatření, jejichž cílem je rozšířit přístup studentů z málo zastoupených skupin, slabšího socioekonomického prostředí a z řad přistěhovalců a příslušníků menšin;
22. vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily programy zaučování a podpory mladých vědeckých pracovníků při účasti na výzkumných programech a při podávání žádostí o granty s cílem napomoci těmto ženám k setrvání na akademické půdě a ve výzkumu;
23. opakuje, že rozdíl v odměňování žen a mužů je stále velmi znepokojivý, konstatuje, že ženy mají během profesního života skutečně méně zdrojů a v důchodu pak mají větší problémy, co se týče přístupu k financím, a že v oblasti vysokoškolského vzdělávání jsou odměny výzkumných pracovníků a profesorek nižší než v případě jejich mužských protějšků na stejné úrovni; konstatuje, že proto jsou ženy více než muži zasaženy všemi druhy chudoby, včetně chudoby v důsledku nedostatečného odměňování v zaměstnání; vyzývá tedy k vytvoření systému stejného odměňování pro stejnou výzkumnou pozici, jelikož rozdíl v odměňování žen a mužů představuje náklady, které si nemůže dovolit žádný z členských států ani Evropa obecně;
24. kriticky se vyjadřuje k tomu, že program Komise pro modernizaci evropského systému vysokého školství nezohledňuje otázku rovnosti mužů a žen a prosazování rovného postavení žen a mužů v podstatě neexistuje;
25. vyzývá členské státy, aby jako kritérium způsobilosti pro státem financované výzkumné projekty stanovily podmínku rovnoměrného zastoupení mužů a žen ve výzkumných týmech;
26. připomíná, že kvůli tomu, že vysokoškolsky vzdělané ženy nemají dostatečné uplatnění na trhu, mají ženy mnohdy vyšší než požadovanou kvalifikaci a jsou za svou práci nedostatečně finančně ohodnocené a často jsou nakonec zaměstnané na nejistých pracovních místech nebo nezaměstnané, což je na začátku kariéry ještě více znevýhodňuje na pracovním trhu, a prohlubuje se tak „začarovaný kruh“ nerovnosti platů;
27. zdůrazňuje, že zlepšování účasti mladých žen na pracovním trhu má pozitivní dopad zejména na konkurenceschopnost a na růst a dále na zajištění ekonomické nezávislosti žen

v rané i pozdější etapě jejich života;

28. vybízí vysokoškolské instituce, aby genderovou dimenzi zařadily do vysokoškolských studijních plánů, protože zůstává i nadále do značné míry opomíjena.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	27.2.2012
Výsledek konečného hlasování	+ : 29 - : 1 0 : 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Vilija Blinkevičiūtė, Kent Johansson, Christa Klaß, Kartika Tamara Liotard, Ana Miranda, Mariya Nedelcheva, Katarina Neved'alová, Antigoni Papadopoulou, Sirpa Pietikäinen

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	29.2.2012
Výsledek konečného hlasování	+: 25 -: 2 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Milan Zver
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Heinz K. Becker, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Olga Sehnalová, Rui Tavares